

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	คำถามการวิจัย.....	7
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
	สมมติฐานของการวิจัย.....	8
	ความสำคัญของการวิจัย.....	8
	ขอบเขตของการวิจัย.....	9
	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	13
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล.....	21
	ความหมายของประสิทธิผล.....	21
	องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผล.....	29
	องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามคำสอนในพุทธศาสนา.....	31
	องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามพระราชดำรัส.....	35
	องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของ สุนทร อมรวิวัฒน์.....	36
	องค์ประกอบครูดีที่มีประสิทธิผลตามตัวบ่งชี้ที่ 6.2	
	กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูของสำนักงานรับรอง	
	มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะ ของ พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง.....	39
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556.....	40
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๓/ ครูปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล.....	41
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะ ของ Sir Michael Barber เซอร์ไมเคิล บาร์เบอร์.....	42
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตาม Singapore Vision.....	42
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตาม Partnership for 21st Century Skills ภาศึเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21.....	44
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของสุเมธ แย้มมนู่น	47
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของ วิจารย์ พานิช	48
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามคุณลักษณะของครู ในยุคศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	48
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลจากงานวิจัยเรื่องการศึกษา คุณลักษณะของครูยุคใหม่ของ สุเทพ ธรรมะตระกูล.....	49
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลจากการวิจัยนำร่องการ พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะ ของ Herbert A. Simon.....	53
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของการฝึกหัดครู ของ University of Helsinki ประเทศฟินแลนด์.....	54
องค์ประกอบครูที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของ ถนอมพร เลหาจรัสแสง.....	56
องค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ของแต่ละ	
องค์ประกอบของครูที่มีประสิทธิผล.....	62
องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักความรู้ความสามารถ...	62
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของ “การจัดการเรียนรู้”.....	75
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของ “เนื้อหาวิชาที่สอน”.....	86
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของ “การวัดและประเมินผล”	91
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของ “ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย”..	104
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของ “ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยตนเอง”.....	114
นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ของ องค์ประกอบย่อย ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้.....	117
องค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักภาวะผู้นำทางวิชาการ	122
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของเป็นแบบอย่างทางการสอน	137
นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของมีการพัฒนาตนเอง และเพื่อนครู.....	139

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 143
	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ความซื่อสัตย์สุจริต..... 164
	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ความเมตตากรุณา..... 168
	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ความขยันหมั่นเพียร..... 172
	โมเดลสมมติฐานตัวบ่งชี้ของครูที่มีประสิทธิผลเพื่อการวิจัย..... 174
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 177
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 177
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 183
	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ..... 183
	เก็บรวบรวมข้อมูล..... 185
	การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การแปลความหมาย..... 185
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 189
	ตอนที่ 1 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวบ่งชี้ครู ที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 189
	ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 192
	ตอนที่ 3 ผลการทดสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ครู ที่มีประสิทธิผลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์..... 193

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	257
	องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวบ่งชี้ครูที่มี	
	ประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	259
	การพัฒนาตัวบ่งชี้ของครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัด	
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	260
	การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์	
	เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลที่พัฒนาขึ้น	
	กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	261
	อภิปรายผลการวิจัย.....	262
	ข้อเสนอแนะ.....	270
	บรรณานุกรม.....	273
	ภาคผนวก.....	281
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก	283
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	287
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	303
	ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ	
	ในการวิจัยและรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	315
	ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	331
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	369

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของครูที่มีประสิทธิผล.....	58
2	การสังเคราะห์องค์ประกอบความรู้ความสามารถ.....	70
3	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย การจัดการเรียนรู้.....	85
4	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย เนื้อหาวิชาที่สอน.....	91
5	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย การวัดและประเมินผล.....	98
6	การสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการสอน.....	104
7	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย.....	113
8	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	116
9	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อยส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้.....	122
10	การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	132
11	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย เป็นแบบอย่างทางการสอน.....	138

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู.....	143
13	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	145
14	การสังเคราะห์องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม.....	158
15	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย ชี้อิสต์ยัสจจริต.....	167
16	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบย่อย เมตตากรรุณา.....	171
17	นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบ ย่อยขยันหมั่นเพียร.....	174
18	สรุปผลยืนยันองค์ประกอบโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	179
19	ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยเชิงสมมติฐานกับข้อมูล เชิงประจักษ์.....	188
20	ความถี่และร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	201
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ ของครูที่มีประสิทธิผล.....	203
22	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่บ่งชี้ ครูที่มีประสิทธิผล ด้านความรู้ความสามารถ.....	218
23	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่บ่งชี้ ครูที่มีประสิทธิผล ด้านทักษะการสอน.....	220
24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่บ่งชี้ ครูที่มีประสิทธิผล ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	222

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่บ่งชี้ ครูที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	224
26	ค่าสถิติ Bartlett,s test of sphericity และค่าดัชนี Kaiser–Meyer–Olkin Measures of Sampling Adequacy ของโมเดลตัวบ่งชี้ครู ประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	226
27	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความรู้ความสามารถ	227
28	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 3 ตัว ในองค์ประกอบหลักความรู้ความสามารถ.....	228
29	ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตามสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	231
30	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลทักษะการสอน.....	233
31	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 3 ตัว ในองค์ประกอบหลักทักษะการสอน.....	234
32	ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตามสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	236
33	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลภาวะผู้นำ ทางวิชาการ.....	237
34	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 3 ตัว ในองค์ประกอบหลักภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	239
35	ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตามสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	241

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
36	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลคุณธรรม จริยธรรม	242
37	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปร 3 ตัว ในองค์ประกอบหลักคุณธรรมจริยธรรม.....	243
38	ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตามสมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	245
39	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผล อันดับ 2 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	249
40	แสดงค่าสถิติ Bartlett test of Sphericity และค่าดัชนี Kaiser-Meyer- Olkin Measure of Sampling Adequacy MSA ของโมเดล ความสัมพันธ์โครงสร้างรวมตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน....	250
41	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ ครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	251
42	ค่าสถิติที่ยอมรับได้ และผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างตัวบ่งชี้อรวมครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	253
43	ตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมาก 5 อันดับแรก....	254

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	โมเดลสมมติฐานตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	14
2	โมเดลการวัดองค์ประกอบหลักครูที่มีประสิทธิผล.....	61
3	โมเดลการวัดองค์ประกอบความรู้ความสามารถ.....	74
4	โมเดลการวัดองค์ประกอบทักษะการสอน.....	109
5	โมเดลการวัดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	136
6	โมเดลการวัดองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม.....	164
7	โมเดลสมมติฐานตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผล.....	176
8	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างความรู้ความสามารถ.....	211
9	โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านความรู้ความสามารถ	213
10	โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านทักษะการสอน.....	214
11	โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ	215
12	โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านคุณธรรม จริยธรรม....	216
13	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างความรู้ความสามารถ.....	228
14	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างทักษะการสอน.....	234
15	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	240
16	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างคุณธรรม จริยธรรม.....	245
17	โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้ครูที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	248
18	โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง.....	252